

sentanternes pladser en trykt fortegnelse over valgkomiteens medlemmer.

Lykke: I forrige session blev hr. Gunnestad indvalgt i valgkomiteen under hr. Meyers fravær. Paa denne liste er hr. Meyer opført paany; men da hr. Meyer har søkt om permission paa grund av sygdom, vil jeg tillate mig at foreslaa, at man paa hr. Meyers plads opfører hr. Gunnestad.

Efterat stemmesedler var avgit, uttalte

Præsidenten: Optællingen av stemmesedlerne vil finde sted paa kontoret.

Møtet hævet kl. 11,25.

Møte den 12te januar kl. 1.

Præsident: Gunnar Knudsen.

Mottat av den dertil opnævnte deputation indfandt Hans Majestæt Kongen sig kl. 1 i Stortinget, ledsaget av regjeringens medlemmer og flere autoriteter.

Hans Majestæt Kongen oplæste følgende trontale:

Hr. præsident, folkets repræsentanter.

Idet jeg hilser folkets repræsentanter velkommen til deres ansvarsfulde gerning, er det mit ønske, at det maa lykkes at løse til fædrelandets gavn de mange opgaver, som de vanskelige tider stiller.

Det er heller ikke i det forløpne aar indtraadt nogen forandring i det ven skabelige forhold til fremmede magter.

Pakten for Folkenes forbund er overensstemmende med den av Stortinget fattede beslutning blit tiltraadt av Norge. Ved folkeforbundets 1ste delegertforsamling, som traadte sammen i Genf i november 1920 har Norge været repræsenteret. Møtets forløp og de vundne resultater gir øket haab om en videre utvikling overensstemmende med forbundets idé.

Ved Norges tilslutning til Folkenes forbund blev vort land ogsaa medlem av den internationale arbeiderorganisation, som er omhandlet i Versailles-fredens XIII del. Om de paa den første konferanse høsten 1919 vedtagne beslutninger og om de forføininger, som disse maatte antages at

foranledige fra norsk side, vil der i nær fremtid bli git Stortinget meddelelse — i tilfælde ledsaget av de nødvendige forslag til beslutninger.

Jeg nævner med tilfredshet, at det gode forhold og samarbeide mellem de 3 nordiske riker er fortsat i 1920. Møter av de norske, danske og svenske stats- og utenriksministre er avholdt i Kristiania i dagene fra 1ste til 4de februar og i København i dagene fra 28de til 30te august efter indbydelse henholdsvis av den norske og den danske regjering.

Norge har i 1920 optat den officielle forbindelse med Ungarn.

Som meddelt forrige aars storting har der været ført forhandlinger om en ordning vedrørende gjenoptagelse av handelsforbindelsen med Rusland, men uten resultat.

Mellem Finland og den russiske sosialistiske føderative raadsrepublik er der sluttet fredsoverenskomst, hvorefter den til Norge støtende del av Petschenga-området m. v. er overlatt til Finland.

Mellem Norge og Finland paagaar der for tiden gjennom opnævnte delegerte forhandlinger om vedtagelse av likeartede bestemmelser i begge riker angaaende renbeiting i grænsedistrikterne.

I februar 1920 undertegnedes i Paris en traktat, hvorved Norges høihetsret over Spitsbergenøgruppen (derunder indbefattet Bjørnøen) anerkjendes. Overensstemmende med traktaten vil et av den norske regjering utarbeidet utkast til bergverksordning for øgruppen bli forelagt de øvrige signaturmagter. Saasnart dette utkast maatte bli vedtat, vil proposition i saken bli forelagt for Stortinget samtidig med spørsmålet om traktatens ratifikasjon.

I henhold til Stortingets beslutning av 20de juli 1920 er der indledet forhandlinger med Frankrike, Portugal og Spanien angaaende avsluttelse av nye handels- og sjøfartstraktater med disse land.

For Portugals vedkommende er der under 14de oktober 1920 avsluttet en midlertidig avtale, hvis indhold tidligere er offentliggjort.

Traktaten med Spanien er opsagt av Norge, saaledes at den træder ut av kraft 3dje februar 1921.

Der foreligger for Frankrikes og Spaniens vedkommende endnu intet resultat av de førte forhandlinger.

For landets næringsveier er forholdene

i det forløpne aar stort set blit stedse vanskeligere, og utsigtene fremover er ikke lyse. Særlig er fiskeriernes, skibsfartens og industriens stilling trykket, og der er grund til at frygte for, at alt flere og flere bedrifter maa indstille eller væsentlig innskranke driften.

Hele vort folks energi maa sættes ind paa at holde næringslivet oppe. Der vil stilles store krav baade til den enkelte borger og til det offentlige for saa vidt mulig at forebygge den tiltagende arbeidsløshet og avhjelpe dens følger. De ekstraordinære vanskeligheter, som valuta- og prisfordeltene medfører, maa paakalde statsmagtens særlige opmerksomhet.

Dyrtiden, som har tiltat i løpet av aaret, maa nu antages at ha kulminert. Prisfaldet vil snart maatte naa detaljhandelen og en effektiv nedgang i prisene indtræde. Priskontrollen vil nøie følge prisbevegelsen.

Statens kriseinstitutioner er fremdeles under avvikling og vil for en væsentlig del kunne ophæves i aarets løp. Den av Stortinget ifjor forlangte utredning av spørsmålet om ophævelse av de ved verdenskrigen foranledigede midlertidige love m. v. vil bli Stortinget forelagt.

Boligsaken maa fremdeles vies den største opmerksomhet. Der vil bli æsket bevilgning ogsaa med det for øie saavidt gjørlig at skaffe statens egne tjenestemænd hus eller støtte til opførelse av saadanne.

Opgjøret av statsbudgettet har denne gang frembudt store vanskeligheter. Da statens ekstraordinære skatteinntægter nu i det væsentlige er bortfalt, har det ordinære budget maattet overta størstedelen av de utgifter utenfor statens anlægsdrift, som i de nærmest foregaaende aar har hat sin plass paa det ekstraordinære budget. Samtidig har man ved ansættelsen av de forskjellige utgifter i stor utstrækning maattet lægge til grund høiere enhetspriser end før, likesom der under mange poster ogsaa av andre grunde har maattet regnes med en betydelig automatisk utgiftsstigning. Uagtet der ved istandbringelsen av utgiftsforlagene i det hele er iagttat den strenge økonomi, har det derfor ikke været at undgaa, at det ordinære budget, set for sig, viser en meget betydelig stigning. Derimot er den samlede utgiftssum paa det ordinære og det ekstraordinære budget adskillig lavere end før. Og det har

sluttelig lykkedes at balansere budgettet uten yderligere forøkede skattepaalæg.

Den del av statens anlægsvirksomhet, som bestrides av statens ordinære inntægter, saaledes navnlig vei- og havnebudgettet, vil bli opretholdt i væsentlig uforandret omfang. Derimot har det under pengekamarkedets meget vanskelige stilling vist sig uundgaaelig i nogen grad at innskranke den del av virksomheten, som helt eller hovedsagelig har været bestridt ved laanemidler.

Budgetforslagene for hær og flaaete er oppgjort med den størst mulige sparsomhet for øie.

Rekrutvelserne er opført med de i vernepliktsloven fastsatte minimumstider. Regimentssamlinger foreslaaes — med den i loven bestemte minimumsvarighet av 24 dage — alene avholdt for omtrent halvparten av armeen. For de avdelinger, som ikke faar regimentssamling, foreslaaes ved infanteriet og fæstningsartilleriet avholdt kompaniøvelser av 12 dages varighet med rekrutaarsklassen efter avsluttet rekrutskole.

Forsvarskommissionen blev nedsat 16de april 1920 og begyndte sit arbeide samme sommer. Kommissionen har endnu ikke kunnet fremlægge noget forslag, hvorfor de budgetforslag, som iaar fremlægges, er basert paa de nugjældende hær- og flaaeteplaner.

Der vil bli fremsat proposition om utfærdigelse av nye kommunelove, som vil avløse formandskapsloven av 1837.

Overensstemmende med odelstingsbeslutning av 18de juli 1919 har regjeringen tilveiebragt utredning av og vil forelægge utkast til ordning av en folkepension bygget paa kommunal pensionsordning med statstilskud. Dette alternativ for en pensionsordning vil regjeringen anbefale. Forslaget omfatter alene alderdomspensjonering. Men selv med denne begrænsning kan man av økonomiske hensyn for nærværende ikke foreslaa bestemt tiden for ordningens ikrafttræden.

Spørsmålet om en utvidelse av den tvungne sykeforsikring til at omfatte ogsaa selvstændige næringsdrivende er fremdeles under utredning.

Den komité, som har været nedsat til behandling av en revision av vor bygningslovgivning, har avgitt sin indstilling. Det vil forhaabentlig lykkes at forelægge Stortinget proposition i saken i indværende session.

Der vil forsøkes fremmet forslag om en samlet administration av de offentlige fonds utlaansvirksomhet.

Vi lever i vanskelige tider, som stiller store krav til vort folks almenaand og handlekraft. Jeg er forvissset om, at kravene ikke vil stilles forgjæves, og at vort folk vil overvinde vanskelighetene og derigjennem faa øket kraft til at løse fremtidens opgaver.

Jeg ber Gud signe Stortingets gjerning og erklærer herved Norges 70de ordentlige Stortings forhandlinger aapnet.

Git paa Kristiania slot den 10de januar 1921.

H a a k o n.

Otto B. Halvorsen.

H. S. Fürst.

Efterat en beretning om rikets tilstand og bestyrelse var opløst av statsraad Bruun, mottok Præsidenten paa Stortingets vegne forannævnte dokumenter og ytret:

Deres Majestæt! Mine herrer repræsentanter!

Ogsaa iaar foreligger der for Stortinget vigtige og vanskelige spørsmal at løse. Efterdønningerne efter verdenskrigen melder sig nu med, hvad man kunde vente, nedgang for næringsveiene, stigende arbeidsløshet, kort sagt vanskelige økonomiske og sociale forhold. Der vil under disse omstændigheter kræves av statsmagterne baade fasthet og mot og klokskap og sidst, men ikke mindst hjertelag. Vi maa ha det haab, at det vil lykkes statsmagterne at løse disse opgaver paa en maate som kan bli til landets og hele folkets gavn, og i haabet om at det maa ske under arbeidet i denne session, saa slutter vi, mine herrer repræsentanter, paa samme maate som vi pleier med det gamle ønske: Gud bevare Kongen og fædrelandet!

Dette ønske istemte Stortingets øvrige medlemmer.

Hans Majestæt Kongen forlot derefter Stortinget, ledsaget av den deputation, som hadde fungert ved mottagelsen.

Efter forslag av præsidenten besluttedes enstemmig: Hans Majestæt Kongens tale

og beretningen om rikets tilstand utlægges for at behandles i et senere møte.

Møtet hævet kl. 1,30.

Møte den 13de januar kl. 1¹/₂.

Præsident: Gunnar Knudsen.

D a g s o r d e n:

Referat.

Præsidenten: Repræsentanterne Hoel, Faleide, Lian, Kulstad, Djupvik, Ellingsen, Joakimsen, Caroliussen og Moe, som ikke var tilstede ved Stortingets sammentræden, har nu tat sæte.

Præsidenten skal dernæst meddele, at den indkaldte varamand for Romsdals amts fjerde kreds, Møre og Rauma, gaardbruker Iver Andreas Rasmussen Ræstad, har tat sæte.

Der skal dernæst refereres et permissionsandragende fra P. O. Kleppe. Det er et telegram, som lyder saaledes: «Andrar om permission indtil videre; varamand bør indkaldes. Peder O. Kleppe.»

Præsidenten vil foreslaa, at andragendet behandles straks.

V o t e r i n g:

Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.

Præsidenten: Dernæst foreslaaes, at andragendet indvilges.

Castberg: Er der ingen grund anført i telegrammet?

Præsidenten: Nei, men grunden er formentlig den samme, som den var ihøst, og da blev det indvilget, vistnok enstemmig. Der er visst ingen grund til at motsætte sig det. Hvis ingen yderligere forlanger ordet, anser præsidenten forslaget som vedtat.

Dernæst foreslaaes, at varamanden for Søndre Bergenhus amts 1ste kreds, Ytre Søndhordland, bankkasserer og gaardbruker Gerhard Meidell Gerhardsen, indkaldes til at ta sæte i P. O. Kleppes sted.

V o t e r i n g:

Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.